

ความยุติธรรม เป็นเรื่องของทุกคน

เกี่ยวกับ TIJ

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย หรือ TIJ เป็นหน่วยงานที่ดำเนินบทบาทด้านวิชาการในสาขาการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญาในกำกับของรัฐบาลไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2554 เพื่อสนับสนุนให้ผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตอบสนองต่ออาชญากรรมและปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม TIJ เชื่อมั่นว่าความพยายามปรับปรุงระบบยุติธรรมทางอาญา เป็นเรื่องที่สังคมได้ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง แม้จะยังมีอุปสรรคท้าทายอยู่บ้างในบางมิติ และควรเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมได้กว้างขวางขึ้น เพราะความยุติธรรมนั้น แท้ที่จริงแล้วไม่ได้จำกัดอยู่แต่เพียงแวดวงของนักกฎหมายเท่านั้น หากแต่เป็นเรื่องของทุกคน

ข้อกำหนดกรุงเทพ

ในการเสริมสร้างศักยภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนั้น TIJ ให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติที่ดีอันเป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในประเด็นการแก้ไขปัญหาคความเปราะบางที่ผู้หญิงและเด็กต้องเผชิญเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงและมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำผิดหญิง หรือ ข้อกำหนดกรุงเทพ พ.ศ. 2553 (The United Nations Rules for the Treatment of Women Prisoners and Non-Custodial Measures for Women Offenders หรือ The Bangkok Rules) เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมการตอบสนองต่อความต้องการอันมีลักษณะเฉพาะตามเพศภาวะของผู้ต้องขังหญิง หรือผู้กระทำผิดหญิงที่อยู่ในความดูแลตามมาตรการอื่นที่มีใช้การคุมขัง

มาตรฐานและบรรทัดฐานระหว่างประเทศดังเช่นข้อกำหนดกรุงเทพนั้น ไม่เพียงแต่เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้กับรัฐสมาชิกเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรม และการอำนวยความสะดวกทางอาญาอีกด้วย ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน TIJ ได้ร่วมงานกับรัฐสมาชิกและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อพัฒนาศักยภาพ และนำมาตรฐานและบรรทัดฐานเหล่านี้ไปปรับใช้ให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงมุ่งเน้นปฏิบัติพระภารกิจด้านการส่งเสริมและปกป้องสิทธิของประชากรกลุ่มเปราะบางมาอย่างยาวนาน จากที่ทรงริเริ่มโครงการในพระดำริเพื่อสนับสนุนผู้ต้องขังหญิงและเด็กติดผู้ต้องขัง ทรงขยายผลโครงการไปสู่การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในเวทีระหว่างประเทศเพื่อวางยุทธศาสตร์ด้านความยุติธรรมทางอาญาที่สนองตอบตามเพศภาวะ จนในที่สุดสหประชาชาติก็ได้รับรองแนวทางดังกล่าวและตราขึ้นเป็นข้อกำหนดกรุงเทพ อีกทั้งรัฐบาลไทยก็เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการมีหน่วยงานเป็นการเฉพาะขึ้น เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมให้ประเทศต่าง ๆ นำข้อกำหนดกรุงเทพไปปรับใช้ จึงได้ก่อตั้ง TII ขึ้นเพื่อผลักดันการดำเนินงานสำคัญดังกล่าวเมื่อ พ.ศ. 2554

จำนวนผู้ต้องขังหญิงที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยและอาเซียน ส่งผลให้มีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้เรือนจำดำเนินงานที่สนองตอบต่อเพศภาวะ ใน พ.ศ. 2559 TIJ ได้พัฒนาหลักสูตรและจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ว่าด้วยข้อกำหนดคกรุงเทพ โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายคือเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์อาวุโสในประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน การฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ในการเชื่อมโยงมาตรฐานระดับนานาชาติสู่แนวทางการปฏิบัติภายในประเทศ ผ่านบทเรียนทั้งที่เป็นกรณีศึกษาและการเยี่ยมชมเรือนจำต้นแบบ นอกจากนี้ ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2562 TIJ ยังได้ขยายผลการดำเนินงานไปยังภูมิภาคอาเซียน โดยได้มีการลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์ของประเทศไทยฯ ใน "โครงการเรือนจำต้นแบบเพื่อนำร่องการอนุรักษ์ข้อกำหนดคกรุงเทพในประเทศไทยกับพม่า" ด้วย

บทบาทของ TIJ

โครงการตามยุทธศาสตร์ของ TIJ มีความสอดคล้องกับแผนงานสหประชาชาติด้านการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา (United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme)

ภายใต้บริบทนี้ TIJ ได้เข้าไปมีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์จากการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนแหล่งความรู้และความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาและครอบคลุมระหว่างภาคีนานาชาติ ภายใต้แผนงานของสหประชาชาติฯ ซึ่งรวมถึงสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime หรือ UNODC) และองค์กรในระดับภูมิภาคและระดับประเทศที่เป็นสมาชิกของสถาบันเครือข่ายแผนงานสหประชาชาติฯ (United Nations Programme Network of Institutes หรือ UN-PNI)

ปัจจุบัน TIJ เป็นหน่วยงานเพียงแห่งเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นสมาชิกของ UN-PNI โดยได้รับสถานะดังกล่าวมาตั้งแต่ พ.ศ. 2559

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2559 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการร่วมมืออย่างเป็นทางการระหว่าง TIJ และสหประชาชาติ โดยศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ผู้อำนวยการ TIJ ในขณะนั้น ได้เข้าพบ ยูริ เฟดทอฟ ผู้อำนวยการบริหารของ UNODC ในขณะนั้น ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา สมัยที่ 25 ณ กรุงเวียนนา และได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างองค์กรทั้งสองแห่ง เพื่อรับรองให้ TIJ เป็น UN-PNI อย่างเป็นทางการ ส่งผลให้ TIJ ได้เป็นสถาบันแห่งแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับสถานะการเป็นสมาชิกของ UN-PNI

In the Rule of Law, Justice and Security for the Post-2015 Development Agenda
Bangkok, 15 November 2013

เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 TIJ ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเสวนาระดับนานาชาติว่าด้วยหลักนิติธรรม (Bangkok Dialogue on the Rule of Law) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหลักนิติธรรม และสอดคล้องกับวาระการพัฒนายุทธศาสตร์ ค.ศ. 2015 (Post-2015 Development Agenda) การประชุมดังกล่าวมุ่งกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายระหว่างผู้นำของโลก และผู้เชี่ยวชาญในประเด็นเรื่องความสำคัญของหลักนิติธรรมและความยุติธรรม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเพื่อกำหนดเป้าหมายและเป้าประสงค์ที่ชัดเจนต่อไป

TIJ ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นชอบกับวาระเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) และยังคงมุ่งมั่นที่จะดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ 16 ว่าด้วยหลักนิติธรรมและความยุติธรรม

ห้าปีหลังจากการรับรองข้อกำหนดกรุงเทพฯ ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญที่มีบทบาทในการกำหนดเส้นทางการดำเนินงานและพันธกิจของ TIJ จวบจนถึงปัจจุบัน คือ การรับรองวาระเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ค.ศ. 2030 เมื่อ พ.ศ. 2558 ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างยิ่ง

กรอบการดำเนินงานใหม่นี้ มีฐานคิดสำคัญที่ยอมรับว่าทุกภาคส่วนมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อที่เกี่ยวพันกันอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ระบบยุติธรรมจึงไม่สามารถดำเนินงานได้โดยลำพัง แต่จะต้องมุ่งเน้นความร่วมมือจากหลากหลายภาคส่วน และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างไร้รอยต่อ อาทิ การร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการลดภาวะยากจน หรือด้านการสร้างงาน อันจะช่วยเสริมสร้างโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนร่วมกันได้มากขึ้น

ภาคีเครือข่ายของเรา

TIJ ได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และไม่จำกัดอยู่เพียงกรอบด้านความยุติธรรมและหลักนิติธรรมแบบดั้งเดิมเท่านั้น ภาคีเครือข่ายของ TIJ ในปัจจุบันมีผู้เล่นเพิ่มมากขึ้น อาทิ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และกลุ่มเยาวชน โดยได้เชิญชวนและกระตุ้นให้ภาคีเครือข่ายเหล่านี้ร่วมกันแสวงหา “ความยุติธรรม” ในชีวิตประจำวัน

ทิศทางใหม่ในการดำเนินงานดังกล่าวของเราตั้งอยู่บนฐานแนวคิดที่เชื่อว่าความหลากหลายนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการเสาะหาหนทางที่ดีที่สุดเพื่อแก้ปัญหาสังคมและความยุติธรรม

TIJ มีความเชื่อมั่นอย่างยิ่งในศักยภาพที่ไร้ขีดจำกัดของเยาวชน และได้ร่วมกับ UNODC เปิดตวอเวทีการสัมมนาเยาวชนไร้พรมแดน (Borderless Youth Forum) ซึ่งเป็นการดำเนินงานรูปแบบใหม่เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเสริมพลังให้กับเยาวชนจากหลากหลายวัฒนธรรมผ่านการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อความยุติธรรม การประชุมดังกล่าวได้ใช้เทคนิคการออกแบบข้ามพรมแดน (Design Across Borders) บุกเบิกโดยผู้เชี่ยวชาญจาก ดี.สคูล มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (d.school, Stanford University) TIJ และ UNODC ยังคงดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างให้เกิดเครือข่ายเยาวชนไร้พรมแดนสำหรับนวัตกรรมเพื่อความยุติธรรม (Borderless Youth Network for Justice Innovation)

ชาวบ้านจากหมู่บ้านหนองสระ จังหวัดบุรีรัมย์ได้ร่วมพูดคุยกับผู้เข้าอบรมหลักสูตรหลักนิติธรรมและการพัฒนา (Rule of Law and Development Program - RoLD Program) เกี่ยวกับปัญหาและความท้าทายที่ชาวบ้านต้องเผชิญ หลักสูตร RoLD เป็นความพยายามของ TIJ ที่จะส่งเสริมให้ผู้นำรุ่นใหม่จากสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้มีโอกาสมาพบกันและร่วมกันแก้ปัญหามีมายาวนาน ผ่านวิธีการแก้ปัญหาก็้าวหน้าและเท่าทันสถานการณ์

TIJ มุ่งหวังที่จะเป็นสื่อกลางในการนำผู้ปฏิบัติทางด้านความยุติธรรมทางอาญาและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอื่นมาพบกัน สร้างความไว้วางใจอันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยน แบ่งปันความรู้และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์จากมุมมองที่แม้จะแตกต่างกัน แต่ก็มีความเกี่ยวเนื่องกัน

เป้าหมายของความพยายามนี้ คือ การทำให้กระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอยู่ต่อไปได้ในสังคม สามารถปรับตัวได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่รวดเร็ว ทิศทางการทำงานใหม่ของ TIJ จึงมุ่งสร้างสรรค์ ปลูกฝังทัศนคติ และขยาย “เครือข่ายผู้รักความยุติธรรม” ในสังคม เราเชื่อว่าเครือข่ายที่มีพลังนี้จะเป็นกุญแจสำคัญสู่เส้นทางแห่งความยั่งยืนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ทั้งยังจะช่วยให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อแก้ไขปัญหาก็้ากทายในระบบยุติธรรมมายาวนาน

วันนี้ TIJ ได้เริ่มการเดินทางครั้งใหม่ โดยยังคงยึดมั่นในหลักการและค่านิยมแห่งความยุติธรรม ควบคู่กับการเปิดรับความเป็นไปได้ใหม่ ๆ การนำความคิดไปสู่การลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างแท้จริง

ความยุติธรรมเป็น

นิเรื่องของคน

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)

- www.tijthailand.org
- [tijthailand.org](https://www.facebook.com/tijthailand.org)
- [JustRightChannelTIJ](https://www.youtube.com/JustRightChannelTIJ)
- [tijthailand](https://twitter.com/tijthailand)
- [tijthailand](https://www.linkedin.com/company/tijthailand)
- info@tijthailand.org